

УДК 343.985

DOI: 10.31733/17-03-2023-456-457

О. МОГИЛЬНИЙ

курсант ННІ права та підготовки фахівців
для підрозділів Національної поліції

Науковий керівник:

викладач **Олександр НЕКЛЕСА**

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

**МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ
НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ**

Обрана тематика має велику актуальність у сучасному суспільстві, оскільки правоохоронні органи мають вирішальну роль у забезпеченні правопорядку та безпеки громадян. Наукові підходи щодо методів та прийомів розслідування злочинів Національною поліцією України (далі по тексту – НПУ) базуються на різних теоріях та концепціях кримінальної юстиції та кримінальної політики. Одним з основних наукових підходів є системний підхід, який передбачає дослідження розслідування злочинів як складової системи правоохоронної діяльності. Цей підхід передбачає вивчення структури та взаємозв'язку елементів системи розслідування злочинів НПУ, а також врахування впливу зовнішніх чинників на її функціонування [1, с. 102].

Інший науковий підхід - кримінально-процесуальний підхід, передбачає вивчення розслідування злочинів з точки зору кримінального процесу та процесуальних норм, які визначають правила розслідування та притягнення до відповідальності за вчинення злочинів. Також існують інші наукові підходи, такі як психологічний підхід, соціологічний підхід, кримінально-аналітичний підхід та інші, які допомагають розуміти складність розслідування злочинів та розробляти ефективні методи та прийоми розслідування злочинів НПУ.

Злочинність постійно зростає, а злочинці стають все більш винахідливими та використовують нові технології для скоєння злочинів. У зв'язку з цим, НПУ постійно вдосконалює методи та прийоми розслідування злочинів, щоб бути ефективнішою в боротьбі зі злочинністю [1, с.105]. Окрім цього, правоохоронні органи повинні діяти відповідно до закону та забезпечувати права та свободи громадян. Тому важливо вивчати методи та прийоми розслідування злочинів, щоб забезпечити законність дій національної поліції та захистити права громадян. Крім того, ефективність розслідування злочинів залежить від правильного використання методів та прийомів розслідування, а також від компетентності слідчих та інших співробітників НПУ. Тому вивчення цієї теми є важливим для підвищення професійної компетентності правоохоронців та забезпечення ефективного розслідування злочинів.

Методи та прийоми розслідування злочинів НПУ включають широкий спектр дій та заходів, спрямованих на збір та аналіз доказів щодо вчинення злочинів, встановлення винних осіб та їх притягнення до відповідальності. Деякі з найбільш поширених методів та прийомів розслідування злочинів НПУ включають наступне:

Огляд місця події. Цей метод полягає в тому, щоб досліджувати та фіксувати докази на місці вчинення злочину, такі як сліди, відбитки пальців, речовинні докази та інші.

Попереднє дослідження. Цей метод включає вивчення документів, збір інформації про потенційних підозрюваних, тестування свідків та зібрання доказів, що допоможуть встановити факти.

Використання технічних засобів. Цей метод включає в себе використання різних технічних засобів, таких як камери спостереження, засоби запису телефонних розмов та інші, для отримання доказів.

Робота зі свідками. Цей метод полягає в тому, щоб ідентифікувати та вивчати свідків злочину, опитувати їх та отримувати від них інформацію.

Використання оперативних прийомів. Цей метод включає в себе використання різних оперативних прийомів, таких як проведення прихованих слідчих дій, або використання

агентурних осіб, для отримання доказів.

Криміналістична експертиза. Цей метод включає вивчення фізичних, хімічних, біологічних, технічних та інших аспектів злочину з метою виявлення доказів та встановлення причини його вчинення.

Створення профілю підозрюваного. Цей метод полягає в аналізі збираної інформації про злочин з метою створення портрета підозрюваного та визначення його мотивів та можливого місця перебування.

Робота з іншими правоохоронними органами. Цей метод включає взаємодію з іншими правоохоронними органами, такими як СБУ, прокуратура та інші, для обміну інформацією та координації дій [2, с.134].

Крім того, НПУ використовує сучасні технології та програми для підвищення ефективності розслідування злочинів, такі як бази даних та системи ідентифікації, які дозволяють більш ефективно вести пошук злочинців та встановлювати їхню причетність до злочину. Важливо підкреслити, що всі методи та прийоми розслідування злочинів Національною поліцією повинні використовуватися відповідно до закону та з урахуванням прав та свобод громадян, та повинні бути спрямовані на досягнення головної мети - боротьбу зі злочинністю та забезпечення безпеки громадян.

1. Адміністративна діяльність органів поліції України : підручник / за заг. ред. В. В. Сокурника; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2017. 432 с.

2. Поліцейська (адміністративна) діяльність : навч. посіб. за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. І. Безпалової ; О. В. Джафарова, С. О. Шатрава та ін.; передм. О. І. Безпалової; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2020. 396 с.

УДК 343.102/985

DOI: 10.31733/17-03-2023-457-458

Анастасія ПОПОВИЧ

курсант ННІ права та підготовки фахівців
для підрозділів Національної поліції

Науковий керівник:

д.ю.н., проф. **Віктор ПЛЕТЕНЕЦЬ**

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Умови воєнного стану є надзвичайно складними для забезпечення правопорядку і прав людини, оскільки ситуація характеризується високим рівнем напруженості та небезпеки. Водночас, у таких умовах здійснення слідчих (розшукових) дій набуває особливої важливості, оскільки від цього залежить ефективність боротьби зі злочинністю та забезпечення безпеки громадян.

Зазначимо, що статтею 615 КПК України передбачено особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного стану. Варто зазначити, що забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування кримінальних правопорушень їх судового розгляду в умовах воєнного стану стало неможливим, позаяк чинний КПК [1] був призначений для потреб мирного часу та пристосований до розслідування кримінальних правопорушень в зоні ООС. Тому з метою оперативного реагування на повномасштабну агресію з боку РФ, законодавець вирішив внести зміни до статті 615 чинного КПК України.

Так, дана стаття визначає, що якщо на тимчасово окупованій території у разі неможливості виконання у встановлені законом строки слідчим суддею своїх повноважень, відповідний прокурор наділяється виключними правами щодо:

- розгляду та вирішення клопотань про тимчасовий доступ до речей і документів;
- розгляд та вирішення клопотань про надання дозволу на проведення обшуку в житлі чи іншому володінні особи;
- розгляд та вирішення клопотань про надання дозволу на проведення негласних